

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V silnosti je mota

»EDINOST« izhaja vsako saboto zjutraj; cena za vse leto je 4 gld. 40 kr., za polu leta 2 gld. 20 kr., za tretje leta 1 gld. 10 kr. — Posamzne številke se dobivajo pri opravištvu in v traikah v Trstu po 7 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 8 kr. — Narodne, reklamacije in inšerate prejema **Opravištvo** »via Zonta 5«.

Vsi dopisi se pošiljajo **Uredništvu** »via S. Lazzaro« Tip. Inšala; vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — **Interesi** (razna vrsta naznanila in dostavice) se zaračunajo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Egipt.

Na staroslavni Egipt, deželo Faraonov i zibel najstarejše kulture, obračajo se zdaj oči treh delov sveta. Od pamtiveka je bila ta dežela imenitna zaradi svetovno važne lege i zato je podlegla skoraj vsem onim mogotcem, ki so ustvarjali svetovne države. Do današnjega dne ona ni izgubila velike svoje važnosti, po dovršenem sueškem prekopu je važnejša, nego kedaj poprej. Posebno pomembna pa je Avstriji in v prvej vrsti Trstu in slovenskim deželam, ker skoz njo drži naravna pot iz Trsta v bogato vshodno Indijo in druge velikanske dežele na indijskem oceanu. Tuji je Egipt meja mej krščanskim in muhamedanskim svetom, ki sta si v duševnih in moralnih nazorih nasprotna ko noč i dan i zato v vednem bojevanju mej saboj; mogoče je i celo verjetno, da prav tu padejo osodopolni kobri, ki polmesec otemne na minareti i se križ zasveti po širnih vshodnih deželah.

Mnogim naših bralcev utegnemo tedaj ustreči, ako jim podamo prav kratko zgodovino te preimnitne dežele, predno spregovorimo o današnjih razmerah, ki so take, da je občni nered in vstaja neizogibna, ako evropske države tega ne obvarujejo, i uže mej tem, ko to pišemo, plujó proti Aleksandriji angleške, francoske i italijanske vojne oklopnice.

Egipčani so najstarejši zgodovinski ljudstvo na zemlji, uže v svetem pismu starega zakona se Egipt večkrat imenuje in getovo je, da je bila tam najmanj 3000 let pred Kristom kultura uže jako razvita. Prvi zgodovinski kralj te dežele se je imenoval Menes, ki je sezidal mesto Memfis, a kedaj je vladal, o tem so zgodovinarji zelo različnega menenja. Za njim se imenuje mnogo raznih vladarskih rodovin. 2100 let pred Kristom je pridrl od vshoda v deželo rod Hiksos (pastirji), podvrget si jo in okoli 500 let vladal. Ko je bil ta rod prognan, napačila je Egiptu najslavnejša doba, njegova mogočnost in slava se je na široko razširila, go je bilo od 11. do 12. stoletja pred Kristom. Najimenitnija kralja te dobe sta bila Setos I. in Ramses I., pod prvim je prišel Jožef, Jakobov sin v Egipt, na dvoru družega pa je bil vzgojen Mozes; pod mehkužnim sinom poslednjega pa so Izraelci zapustili Egipt i šli skoz Rudeče morje. Ti kralji so stanovali v mestu, imenovanem Teben, ki je imelo sto vrat, kakor pripoveduje grški zgodovinar Herodot. Od tega

časa pa je Egipt naglo propadal; v osmem stoletju pred Kristom si ga je podvrget Etiopce Sabakon, a ne za dolgo časa, od Etiopcev prognani kralj Psametih je zasedel zopet prestol, stara slava in bogastvo ste se začeli zopet vračati, vzbudila se je velika trgovina in bilo je v deželi 20.000 mest. Leta 525 pred Kr. je deželo podvrget priški kralj Kambises, v letu 405 je bila zopet samostojna, a leta 340 je zopet Perzom podlegla. Leta 332 jo je podjarmil macedonski kralj Aleksander véliki, v letu 305 se je oklical Ptolomej za kralja in zdaj se je začelo gospostvo Ptolomejev, v letu 31 pred Kr. pa so si jo osvojili Rimljani.

Uže v prvem stoletju po Kristu se je začelo v deželi širiti krščanstvo, prvi oznanjevalec je bil evangelist sv. Marka. V letu 638 je prišla pod arabske kalife, krščanstvo se je zatrló i muhamedanstvo v njej razširilo. V letu 935 so prišli na prestol fatimidski kalifi, ki so zidali mesto Kabiro (zmagovalno) in v njem stolovali. Fatimide je prognal v letu 1171 Saladin, ki je znal iz križarskih vojn; 1250 so se polastili prestola Mameluki, ki so pa vse blagostanje mej ljudstvom uničili i strašni trnogi bili; njih vladi je storil konec turški sultan Selim I. ki je v letu 1518 Egipt podvrget. V letu 1763 je zadobil Ali bej skoraj popolnoma samostalnost i za njim Ibrahim paša še večjo. V tem času, leta 1798, je francoski general Bonaparte (pozneje cesar Napoleon) vzel Egipt, da bi angleško moč na morji strl in Angleže iz Indije prognal. To se mu sicer ni posredilo, a od tega časa je obrnola Evropa svoje oči zopet na Egipt. Pozneje se je Egipt zopet povzdignol in Ibrahim paša bi se bil proti polovici tega stoletja popolnoma osvobodil i celo turško cesarstvo uničil, da niso temu evropske velevlasti, posebno Rusija, nasproti stopile. — Zadnje čase pa je v Egiptu zopet velik nered in le zavist evropskih velesil brani polovično neodvisnost Egipta.

Tako stanje pa ne more dolgo trajati, ker je nenaravno. Vladi se morajo naveličati, pred Egiptom vedno na straži stati in one bi tudi zdaj tega ne delale, ako ne bi se bale, da ta, ali ona država ne seže po tej deželi, po kateri se mnogim, če ne vsem, skomine delajo, in gotovo ni čas daleč, prva prilika ga lahko prinese, ko ostane razpor in silna vojna zaradi pridobitve velepomembnega staroslavnega Egipta.

Razvidno je iz teh imen okrajin ali kontrad (contrada), katerih je 12, in iz imen vasi (villa) tržaške okolice, katerih je tudi 12, da ne morejo tajiti svojega slovanskega pokolenja, dosledno je torej, ako je lupina in meča slovanska, da mora biti istega roda tudi srce — jedro. Da bi Trst bil slovanski, temu se ve, nasprotujejo na vse kriplje, mnogo kasnje, nego Slovani semo došli Talijani i Nemci. Trst (talijanski: Trieste, nemški: Triest) prikrašano ime iz prvotnega »Tergeste«. V najstarejših spomenikih iz rimljanske dobe je vedno le: Tergeste, pozneje tudi Tergestum. Je-li to ime, in ako ime, toraj tudi začetek mesta, slovanskega ali keltiškega korena, naj razsodijo umni čitatelji po teh le 15 razlagah imena »Tergeste«.

1. T. iz lat.: ter gestum — trikrat preneseno, kakor da je menjalo trikrat, ali pa, sedeč po onem gor omenjenem pečatniku iz 13. veka, od treh vrat mestnih, kajti Rimljani so mesta obzidavali, in kder so imela biti vrata, plug so prenesli: »Qui urbem novam condet, tauro et vacca aret; ubi araverit, murum faciat; ubi portam vult esse, anatum sustolat et portet, et portam vocet«. (Frag. lat. Orig. Isid. 15. 2.) (»Kdor novo mesto utemelji, naj orje z volom in kravo; gder je brazda, naj bo zid; gder imajo biti vrata, naj prenese plužno drevo, in naj imenuje vrata«).

2. T. iz lat. ter—egestum, — trikrat razdejano, razrušeno. Nu, kako se je neki predno je bilo razdejano imenovalo?

Dopisi.

Iz tržaške okolice 15. maja.

25 let trajajoča trna bolezen, katera tlači uboge posestnike naše okolice, spravila je uže marsikatega posestnika na beraško palico; posebno prva leta, dokler ni bila še znana nam pomoč, s katero se ta plesnjiva bolezen more odpraviti, ni bilo skoraj nič vinskega pridelka. Ko pa so se začeli kmetje pridno posluževati žvepljanja trt, s katerim sredstvom se ta bolezen odpravlja, vrinola se je mej trte neka nova nadloga, katera vsakega vinogradnika z strahom navdaje. Ta nova trna bolezen se o 1 leta do leta bolj širi po vinogradih, posebno po onih krajih, kder so bolj plemenite trte, ško luje uže toliko, da se je najhujšega bati. Uže lansko leto, ko smo videli, da se ta strašna pošast tako hitro širi po naših vinogradih, spoznali smo za potrebo objaviti to tržaški kmetiški družbi, da to stvar preišče in nam objavi, kakšna bolezen bi to utegnola biti, in kako bi se dala odvrnóti. Minolo je uže leto od tistega časa, kar smo to objavili in se je zopet hudo prikazala bolezen; da bi bila kmetiška družba, ali pa tisti gospodje, kateri se večkrat prav fletno po leti v odprtih kočijah na troške tega društva vozijo, do sedaj kaj storili, to nam ni znano. Znano nam je le toliko, da so se lansko leto enkrat ti gospodje v sv. Križ pripeljali, tam pri gostoljubnem gospodu župniku te vrste vinca, katerega nam ta pošast selaj uničuje, dobro napili, in se zopet v hladnej noči v Trst vrnoli. Nam tedaj ne ostaje družega, nego prašanje: je li vredno še tako kmetiško društvo vladne podpore, katero vsako leto primerno dobiva in za vse druge svrhe, nego za prid kmetijstva rabi. Da bi v resnici bilo kaj ležeče temu društvu na zboljšanjeji kmetijskega stanu v naši okolici, ne bi za slovenskega poljedelca izdajalo italijanskega gospodarskega časopisa in ne imenoval bi se učitelj za kmetijstvo, kateri besedice slovanski ne umeje; pa saj tudi drugače ne more biti, ker — kakor se je meni pravilo — briga se večina udov tega društva bolj za nerešeno Italijo, nego za blagostanje — slovenskega kmeta naše okolice.

Okoličan.

»Krasa 12. maja.

Dne 4. t. m. je imelo sezansko-komensko učiteljsko društvo v Tomaji svoj občni zbor, katerega se je videležil tudi g. Quantschnigg, novi nadzornik, ter kot tak se v prvo predstavil učiteljskemu osebju.

3. T. iz feniškega: tar-šiš, — radost potnikov?

4. T. iz traciškega: taras, — jarčevo mesto?

5. T. iz hebrejskega in arabskega: taras, — močan, trd, torej močno mesto — trdnjava?

6. T. iz sanskr.: taras, — valovje, (gršk. talassa — morje) torej: mesto pri valovji — morju = Valovsko?

7. T. iz keltiškega: tre, — trg, ais, — voda, dac, — ljudje, torej trg primorskih ljudi?

8. T. iz kelt.: tir, — kraj, ge, — primeren, es, — razločen, te, — prostoren; torej: kraj za trgovstvo primeren?

9. T. iz kelt.: tir, — kraj, hesb, (cest) — žleb; torej kraj v žlebu, v podanji, podolgatej dolini?

10. T. iz kelt.: tir, — kraj, ces, — predel, torej v predele razdeljeno?

11. T. iz slov. trag — tragešče = pristanišče, luka, port; (rusk. trogaju, — pušcat se v hod; Eingang, Einkehr, Unterkunft, also Hafen.) (Šuman).

12. T. iz slov. trg, tegešte, tržišče, kraj kder se je trgovalo, ali kupčevalo od starodavnih časov. Znani tržaški kronist P. Ireneo della Croce (1693. l.) pravi: »V nekih izdajah Apiana in Servija, ne znam ali po pomoti tiskarjev, ali ker se jim je tako zljubilo, pisano je »Tergistum«. In v prevodu Apiana Ales. po Kandidu nahajam celo pisano: »Torgium«.

Točno ob 10. uri otvori predsednik g. Ant. Leban, višji učitelj v Komnu, zborovanje s primernim govorom, v katerem omenja delovanja tega društva v minolem letu. Dalje pravi, da društvu je osnovana trdna podloga, da sloni na trdnih nogah, tedaj, po njega menenji, dosežen je prvi smoter, nadaljni mu obstanek.

Gospica Just. Štrukelj, učiteljica v Komnu kot tajnica, prečita zapisnik minolega leta. Udov je imelo društvo 33.

G. Jos. Hrovatin, višji učitelj v Sežani, kot blagajnik, poda v pregled društveni račun, iz katerega se vidi, da ima isto 26 gld. 23 kr. gotovine.

Predno se preide k novim volitvam, opomni g. Ant. Leban, da ne prevzame več predsedništva niti druge česti v odboru in sicer iz uzrokov, katere je navel. — Isto tako ne prevzame tudi tajnica istega posla.

V odbor so bili izvoljeni za bodoče leto: g. A. Benigar, višji učitelj v Tomaji, predsednikom, g. A. Korošič, učitelj v Komnu, podpredsednikom, g. J. Leban, učitelj v Lokvi, tajnikom in g. Jos. Hrovatin ostane tudi v bodoče kot blagajnik. Tako ostane tudi g. A. Benigar kot pevovodja. Na to se preide k ožjemu dnevnemu redu.

G. Janko Leban govori »O važnosti matereinega jezika v ljudskejši šoli«. V uvodu svojega govora nam pripoveduje o obsegu matereinega jezika, katerega ima doseči ljudska šola. Da se to doseže po najkrajšji poti, navede nam, po menenji veljakov v jeziku in šolstvu in po njega vlastnej skušnji, razne stopinje in postopanje istih v ponku jezika. Slejničje dostavlja, kako so drugi narodi v času iz obradili se v matereinem jeziku in le na podlogi istega, a kako so naš Nemci odhijali ter se protivili poplavljenji francosčine, ali — tužno, kar so sami si želeli in dosegli, ne želé svojemu sosesi. Konečno vsklikne: Da učitelj doseže v matereinem jeziku težavnji, a prvi svoj cilj v ljudskejši šoli, mora biti naroden, mora znati se uglobiti v narodni dub, da isto podá našej mladini, bodočemu narodu. Slava mu!

O njega nazorih o poduku jezika so posebno govorili, g. nadzornik, Ant. Leban in govornik sam. Svoj govor priobči g. govornik v jednom slovenskem listu.

Zagotovil nam je tudi sestaviti učitelju pomočno knjižico »Zgodovino slovenske književnosti« po osnovi 2. in 3. berila za slovenske ljudske šole, katero bi učiteljsko društvo izdalo.

G. M. Kanté je imel točko: »Praktičen poskus iz zgodovine«. A ker je bil pri učiteljskem izpitu v Kopru, torej zadržan, ni se pripravil

Skrajšane oblike ne morejo biti merodajne za razlaganje starega edino veljavnega in na spomenikih pisanega: Tergeste. Torej ne ugaja Valvazorjev: Trst od zelišča trsta ali trstike, kakor neki drugi za njim trde. Isto tako se ne ujemajo z novejšo razlago prof. Pervanoglu: Trieste = triforme, t. j. tričetno mesto od oblike, kakor da bi tri nosove imela pokrajina, kar ni istinito.

L. 1514. so našli v samostanu (benediktinarnjev) v Trstu nek star rokopis, v katerem se bere o vojni Rimljanov z mestom Monte Muliano, kar je neki Trst. Po tem so neki pisatelji mislili, da je utegnol Trst to ime Muliano dobiti od Amulija XIV. kralja Latinov, ali pa od mežgov (mul), katere so prvotni stanovniki v teh pokrajinah redili. A oboje se nam zdi neslano in brezsmiselno trdenje. Kandler meni, da so ono kroniko (letopis) spisali iz talijanskega prognani Gibelini, ker niso hoteli biti rimljanski nego latinski naseljenci. Potem je vsa zgodba v kroniki Monte Muliana, podobna vojni Rimljanov z Istrani pod kraljem Epulom, neka zmišljotina v strankarske svrhe namenjena, pisana v 14. stoletju, še polje, ko je Trst uže prišel pod avstrijsko vladu. V srednjem veku so Benečani véasi mesto Trst imenovali »Monte Barbasc« t. j. barbaški hrib, zakaj? to nam ni znano.

Kakor zlata zaponka v nedrji avstrijskega primorja, tako veže Trst najskrajnji severnozahodni rob sive Istre z belokranjskim Krasom

Podlistek.

Trst in okolica.

(Zgodovinsko črtice, spisuje M. Skalovič.)

(Dalje.)

VIII. **Padriče**, (Padrich), t. j. vas pod Rtjem, hribom tega imena (glej gor: Čič-rt, Kičl-rt).

IX. **Prosek**, (Prosecco) t. j. kraj na hribovnem proseku. Dasi tudi je to ime tako očito slovansko, da bolj ne more biti, vendar so Talijani to odrekli trdeč, da je popačeno od starinskega mesta: »Avesica« iz rimljanske dobe: pri Avesiki — pravseki — prosék. (Archeografo triestino II.) A v razlaganji, gde bi ta kraj se imel iskati, jako navskriž so si pisatelji. Valvazor misli Avesica so Senožede, drugi pravijo: Sežana, tretji Bazovica, četrti Opčine, peti Prosek it. Kandler je s početka mislil na Šenpolaj kasnje na Volčji grad. A tudi ne čitajo vsi enako, nego v nekih iztiskih je pisano Avesica, v drugih Adbesicin in Alesicin.

X. **Trebiče**, (Trebič in Trebichiano) od tre-biti — gozd izsekati, torej isto kar Laz, (Lažeče — Ležeče).

XI. **Trstenik**, malo hiš, ki spadajo pod Barokovlje, dobil je ime od trsta, trstike (cannella), ali verjetnejše od kamenitega — drsnega sveta, kakor je še mnogo vasi tega imena: v Istri, na Kranjskem, v Dalmaciji.

ter se je ta točka izpustila. Za prihodnje zborovanje, ki se ima vršiti prvi četrtlet meseca julija, določila se je Lokev pri Divači.

Konečno se še vpiše v društvo gospica Ingerle, učiteljica v Komnu. Društvo je skupno obedovalo pri g. Benigarji, kjer je pevski zbor marsikatero zapel, pri tem se je tudi marsikaj povedalo v veselej družbi mej svojimi, a spominalo se je tudi svojega umrlega, a v srečo vsacega kolega živečega našega Frana Cveka. Društvo je sklenilo mu postaviti spomenik; v to svrhu priredi besedo meseca avgusta v Sežani.

Iz Divače 14. maja.

Pri nas na gorenjem Krasu je po dolgotrajnem burnatem in mrzlem vremenu polj-ka narava zopet v novo pomladansko življenje stopila. Minoli teden nam je podelil milostljivi Bog obilo potrebnega dežja in potem pa mirne tople dneve. — Žito sploh do zljaj prav lepo kaže, da ga Bog tudi zanaprej hude šibe obvaruje! Posebno se je naš katastrofalni občinski Boršt Zarod, katerega jako skrbno naši obč. svetovalci poškodovanja varujejo, zopet v krasno zeleno oedejo spremenil. Veselo je slišati mlo slavčeve petje po zelenih travnikih i dolinah. Zaradi tega je pa tudi naš prijatelji kraj tržaškeje gospodi o poletnem času zelo priljubljen. Neki nemški inženir je pred malo časom svoje bistroumno menenje tukaj v pričneje družbi o važnosti sivega Krasa občeno izrazil in sicer: »Der Karst ist ein, von den unalten unterirdischen Schwefel vulkanen ausgebrannter Steinboden, der aber gegenwärtig an seiner romantischen Oberfläche betrachtungswert erscheint.« Tega menjenja bi bil še marsikdo drugi, to je pače jasno. Kmetijski napredek na Krasu se vidi najbolj iz tega, da so uže naši preprosti pradedi v zadnjih 200 letih neutrudljivo delali na to, da so si iz trdih kamenitih tal nova rodovitna polja i travnike z velikim trudom napravljali. Divaški rodoljub.

Iz koprškega okraja 14. maja.

V vsakem stanu hité posamezniki dandanes v prijateljske družbe z geslom: v edinosti je moč! Vsak dan beremo, kako se različna društva ustanovljajo, delujejo in čudovito napredujejo. Učiteljstvo ni hotelo o tem zaostati; spoznalo je važnost in potrebo in si snovalo učiteljska društva. Imamo več prav žilih učiteljskih društev po Slovenskem. V najnovjšem času so se taka društva tudi na Primorskem ustanovila, in jedno celo v tužnej Istri, kder so šolske razmere morebiti na najslabšem v mogočnej Avstriji. A prav te pomanjkljivosti, ljubezen in napredek šolstva in millega naroda, napotilo je minolega leta peščico slovenskih učiteljev in učiteljic v koperskem okraju v bratovsko učiteljsko društvo, da se moremo tako s združenimi močmi nadaljno izobraževati. To društvo končuje svoje prvo leto s prihodnjim zborovanjem v Pasjivasi, dne 25. maja. V tem zborovanju se bodo razpravljale v naše nadaljno izobraževanje in napotila važne točke. Učili se bomo poznovati, po g. Julij pl. Kleinmayr-ju, etnografske in jezikoslovne črtice naših sobratov prav tako tužnej Koroškeje. Govorilo se bode o šolskih vrlih, katerih nema še nobena slovenska šola v tem okraju. Ker so tudi druge točke znamenite, dnevni red važen in obširen, in ker nas uže tako prijatni majnik na studentske lepe navade — izlete spomina, in krasno naravo občudovat vabi, upati je, da se v prvi vrsti vsi društveniki, pravi in podporni udje, zborovanja udeležimo, in da nas v drugej vrsti šolski pri-

in na dalje proti zahodu z goriško-friulske nižine se držečo pokrajino. Trojni svet: morje, peščeni lapor in kraški apnenik, je podoba v tri glavne vrste razdeljenega prebivalstva tržaškega: pomorskih trgovcev vsakovrstne narodnosti, ki se od vseh devet strani sveta vkup shajajo; — v kapitalu in izomiki druge nadkraljujočih Nemcev in Talijanov, kakor peščenik sivi kamen, iz kojega je večina tržaških hiš sezidana; in še le v novejšem času k večjeje veljavnosti se dvigajočih Slovanov, kakor trdi trpežni beli kamen kraškega sveta, ki je do sedaj le za stopnice po hišah rabil in me domišljjal na besede pesnika:

»Kder zaničuje se sam, podlaga je tučevej peti.«

A vzrastle se tudi uže lepe palače iz belega kamena, vzrastle tudi polagoma čast Slovanov, da jim ne bode treba se sramovati, nego da: »Biti slovenske krvi, bode Slovanu ponos.«

Peščeni, laporasti svet, na kojem stoji Trst, pričinja se, kakor od kraških sten v morje potisnen rokav, od zahodne meje tržaškega teritorija pod sv. Križem pri Rojnicah (studencu, iz kojega zračen železnice po parostroju tirajo vodo v Trst: »acquedotto di Nabresina«), in se proteza sem proti Trstu dvigajoč se v mnoge griče, kakor: Kontovelj (Mogilni) iz kojega je krasni razgled na morje i Trst, Trstenik, Kokonelj, Skorklja, »gorenji hrib« pri Vrdelji (nekadaj »komsmatih vrh«), Zemenjak, kder izvira voda uže za

jatelj iz bližnjega Kopa in od drugod se svojim pohodom počastiti blagovolé, da bodemo tako utile dulci družili, v kar pomozí Bog!

Iz Podgradskega okraja, 11. maja.

(Našim trem županom). Velik pomen imajo prošnje, katere odpošljajo slovenske občine državnemu zboru na Dunaj. Vse enako prosijo, vse imajo enake želje, da bi namreč ne dobivali več iz naših uradnih nemških ali italijanskih dopisov, ampak slovenske. Kolika dobrota bi to bila! Take dopise bi lahko vsak učenec prebral in našim ljudem ne bi trebalo dolgih poti delati in prositi gospode, naj jim pove, kaj je pisano. Tudi prosijo razne občine, naj bi se za vse slovenske dežele ustanovila samo ena višja sodnija v Ljubljani. To je tudi dobro premišljena prošnja, ker potem bi bilo slovensko uradovanje bolj gotovo in laglje, ker bi se vsi spisi, prizivi (rekurzi) in drugi iz Ljubljane slovensko pisani vračali. Čudno je tedaj, da se naši župani gospolje Kastelec, Valenčič in Pip ne ganejo. Vsaj so oni trije izvoljeni zastopniki našega okraja. Ljudstvo jim bi bilo jako hvaležno, ako bi tudi oni odposlali tako prošnjo. Naj le vprašajo vsakega posebe in razložé naj mu pomen in korist take prošnje, vsak poreče: da, to bi bilo jako dobro, a precej tudi ne-verno zmaje, češ, to se nikdar ne doseže. Po briličju skušnjah zgublja uže narod vero v pravico! In zakaj jo zgublja? Zato, ker si sam pomagati ne ve in ne zna in ker vidi, da ga pri visokej gospodi ne podpirajo oni, ki so za to izvoljeni. Kranjci, Korošci in Štajerci vendar niso zastojni prosili. Minister je njihove prošnje uslišal in ukazal, da morajo sodnije slovensko uradovati. Mi smo tudi Slovenci, pod prav tisto vlado dunajsko, mi tudi plačujemo davke — zakaj bi se tedaj nam krivica godila? A prositi treba, ne molčati. Evo vam v Istri izgled. Najboljša in pozumna občina Kastav je tudi odposlala tako prošnjo in Veprinac se jej je pridružil. Ta vrla občina naj bode za izgled v tej in tudi v mnogih drugih rečeh. Našim trem županom kličemo tedaj: na noge!

Podgradom, 15. maja 1882.

Meam, da se v vsej naši državi, izvzemši nekatere na porobku tega mogočnega cesarstva ležeče kraje, nikdar tako malo za policijstvo ne skrbi, kakor tukaj v naši vasi Podgradom. Tukaj je vse dovoljeno, kar le komu na misel pride. Tukaj sme drug družemu školo delati na vrtu, nji, ali ponišji. Tukaj je dovoljeno cele noči rijovati, trudne in počitka potrebne ljudi iz spanja dramiti, okna jim pobijati; vse to in sploh taka dejanja so tukaj nič, samo da je »dišpet«, kakor ga tukaj zovejo. Kako se godi, ako ima dober gospodar kak sad na svojem vrtu, to se lahko umeje. Gospodar mora sicer davke plačevati, saditi in brati pa smejo drugi gospodarji. Zato mora vsakdo nezreli sad pobrati, ako ga hoče imeti, sicer nema ne le sadja, še drevje mu polomijo brezvestneži, drugo škodo napravijo i na vrtu vse potepajo. Čas bi uže vendar bil, da se takim ponočnim rovarjem enkrat zadruga nastavi in imetje dobrih kmetov bolj v varstvo postavi. V vsakej vasi naše okolice je ponočna straža, povsod se bolj na mir in red pazi, nego tukaj, zatorej bi bilo vendar uže želiti, da se ponočna vasna straža uredi, da se bo tudi tukaj imetje in pravice kmetov bolj spoštovali, nego se je do zljaj godilo.

A. Z.

Ostrožno brdo 5. maja.

Tužnim srcem naznanjam Ti, blaga »Eli-

Rimljanov, in pozneje zopet 1749. leta od carice Marije Terezije v Trst napeljana, (acquedotto), s krasnim hrastovim gozdom (»boschetto« ali »bosco Ferdinando«) obrasli »Farned«, kadinski »dolenji hrib«, ki je z lepim borovjem nasajen, (Blassoletto), prvotno jedro mesta je od starodavnih časov na hribu Tabor (grad in sv. Just), ali kakor hočejo drugi: Tiber, tudi neki »Chaboro«. menda popačeno iz »Thabora« proti jugu grič in trdnjavica (šanca) sv. Vita; dalje proti vzhodu Kuš in grič sv. Jakoba, imenovan Počana, (Poč, puč = voden, močvirni kraj), kar so Talijani promenoli v Ponziana. Proti Katinari je hrib Bombelj (Monte bello), ne takovega imena, kakor da bi lep (bello) bil, nego ker je take oblike kakor bumba — bunka. Vsi griči na južno vzhodnej strani tržaške dežele, in Breg, in Zavlje je le laporast svet. Od Zaveljskega zaliva proti Dolini in tja do onega, ko sokolovo gnezdo na navpičnih pečinah proti nebu strlečega razvaljenega sacebskega grada (S. Sereolo), kojemu domačini pravijo Strmec, prostira se »dolgo brdo«; (Kandler pravi: »monte longo«, ne vem ali iz kake listine, ali kar je bolj verjetno, da je sam preložil na italijansko, kakor je to iz mnogih slovenskih imen storil).

(Dalje prihodnjič.)

nost, veliko zgubo, katera je našo vas in občino zadela, in katero prav grenko čutimo stari in mladi, veliki in mali, sosebno pa šolska mladina. Šolske oblasti so bile poslane k nam pred nekoliko tedni blagega gospoda Franjo Bajca kot učitelja. Ne bodem tega vrliga gospoda in njegovega dejanja in nehanja na vse strani natančneje opisoval, le ob kratkem hočem o njem omeniti. Še svojimi prijaznim in odkritosrečnim vedenjem si je pridobil precej o nastopu tukajšnje njegove učiteljske službe splošno zaupanje in ljubezen ne le šolske mladine, temuč tudi vsega drugega prebivalstva vse vasi in občine, kar vse je pa od dneva do dneva očividno raslo in se vesno bolj utrjevalo — kolikor bolj smo opazovali ljubeznjivo postopanje, odkritosrečnost in pa pravo krščansko življenje našega g. učitelja Bajca. Mladini je bil skrben in mil oče, odraslim zanesljiv in zvest prijatelj ter v vseh zadevah dober svetovalec, a vselej in povsod pa nehlinjeno-pobožni kristijan. In, ali si more kaka šolska občina boljega učitelja za svojo mladino želiti, nego je bil g. Bajec se svojimi čednostnimi lastnostmi? Gotovo, gotovo ne! Upali smo vsi Ostrožani od prvega do zadnjega, da ostane ta vrlji gospod prav dolgo v naši sredini nam učitelj, svetovalec in vodnik; ali Lodi Bogu po-toženo, zgodilo se je nasprotno. Na sv. Marka dan — 25. aprila t. l. ga je napala buda pljučna bolezen, ter ga osem dni pozneje — dne 2. t. m. nemila smrt v boljši svet preselila. Zadele so nas uže vsakovrstne nesreče, a še ob nobenej nismo tako splošno žalovali in tugovali, kot ravno o tej, katere ne bodemo mogli tako k malu pozabiti. Pogreb njegov dne 4. t. m. dopoldne bil je tako slovesen in za naš mali kraj res velik, da tacega tukaj še ni bilo. Da se je pa to zgodilo, gre vsa zahvala vel. č. gosp. Josipu Lukancu, duhovniku suhorijskemu in pa predsedniku tukajšnjega krajnega šolskega sveta, katera sta tužno vest o smrti našega vrliga g. učitelja brez odloga naznanila tudi sosodnim gg. učiteljem v okolici, kakor tudi gospodu bratu pokojnega, kaplanu v daljnjej Kočevskej. Prišlo je bilo sedem kranjskih in en primorski učitelj svojemu sobratu zadnjo čast skazati. Zapeli so mu ti gospodje pred njegovim stanovanjem prav ganljivo in v srce segajoče pesem: »Blagor mu, ki se spočije; peli so mu mej potjo in sprevidom mrtvaško pesem, kakor tudi mej sv. mašo; enako ganljivo, mlo v srce segajoče so mu zapeli slednjič tudi še nagrobnice: »Jamica tih, ko tiček miru«. — Kratek nagrobni govor je napravil domači (suhorski) g. duhovnik Lukane; bil je ta govor mil, kratek in jednat — vsem nazočim globoko v srce segajoč. Nobeno oko pri tem ni suho ostalo, posebno britke solze je lila na gomilo pokojnikovo šolska mladina, katera je mej sprevidom, sveto mašo in pogrebom svojemu dobremu učitelju z gorečimi svečami v rokah in pobožno molitvijo zadnjo čast skazovala.

Blagi pokojnik je iskal pri nas časnega miru, katerega pa popolnoma še našel ni, ker so ga neke korifeje zlobno preganjale, a zato pa mu je podelil mili in dobri Bog gotovo nebeški mir, kakoršnega mu vsa zavist vsega sveta več vzeti ne more. Blagor mu, klor mej viharji tega življenja pošten in dober kristijan ostane; njegova dela gredo za njim, na zemlji ohrani si pa tudi s tem najboljši in nevenljiv spomin.

Pogreba se je bil vdeležil pa tudi vrlji gospod Leopold Dekleva, vrhovni župan tukajšnjih podobčin, ter še nekoliko drugih gospodov, eden celo iz Zagorja, kar je gotovo znamenje, da je bil rajniki splošno priljubljena in spoštovana osoba. Večen mir njegovemu prahu!

Od kranjsko-štajerske meje 15. maja.

Pri nas imamo prav lepe in krasne spomladanske dneve. Ako vreme tako ugodno ostane, obeča se nam dobra letina, toda to je še daleč. Spomladanski mrazi so nekoliko škodovali v vinogradih, orehe so pa skoraj vse vzeli. Kmetovalec pridno dela, ker upa, da se mu vendar nekoliko poplača obilni trud, in zadnji čas je, da bi si opomogel, sicer mora propasti. Kaj bo v petih, v desetih letih ako se razmere ne zboljšajo! Vinogradnik je pri nas jako tužen zaradi trtne uši, kmet je preprost in v nevednosti trdi, da mu hočejo vinograde uničiti, da bodo lažje fabriška vina prodajali, in da je vse podkupljeno od judov itd.

Kdo pa je kriv, da je ljudstvo tako nevedno? Kdo ga pouči o trtnej uši in nastopkih te božje šibe, ako vlada ne pošlje moža, ki bi umel naš jezik, in kmetom to razložil, da bi ga mogli umeti? Saj ste čitali, kako je bilo v Kozjem in v Brežicah, ko je gospod Hansel prelaival v nemškem jeziku slovenskim kmetom. Če mora kmeta tepsti uže taka nesreča, naj mu saj za njegov denar pošljejo moža, da ga bo umel; potem se vsaj nekoliko pomiri, ko bo vedel, kar mu je neobhodno potreba.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Cesar je mnogo vojakom, ki so se v Hrcegovini in Dalmaciji v bojih odlikovali, podelil rede ali svetlinje, tudi več uradnikov je bilo odlikovanih.

11. t. m. se je v poslanskej zbornici podal od vse desnice podpirani predlog, naj se predloga 326 in 336 občnega sodniškega reda. Po teh 33. se smejo posestva pri tretjej eksekutivnej dražbi po vsakej ceni prodajati; po novem predlogu, ki gotovo obvelja, pa se ne bodo smela prodajati pod 50%, cenilne vrednosti.

12. t. m. pa je bila v tretjem branji sprejeta carinska tarifna predloga.

Ta dan se je predložilo tudi poročilo šolskega odseka o slovenskem učnem jeziku na srednjih šolah in učiteljskih.

Vladna predloga zastran začasne oprostitve doma izdelanih parnikov od pridobitniškega in dohodniškega davka se tako le glasi:

§. 1. Za brodarjenje po morji v kraljestvih in deželah, zastopanih v državnem zboru, potem ko stopi v moč ta zakon, izdelanim parnikom, ako so narejeni z samim domačim železom, dovoljuje se oproščenje od plačevanja pridobitniškega in dohodniškega davka na petnajst let, drugim pa na deset let od dneva, ko se vpišejo v ladijni zapisnik.

§. 2. Te olajšave niso deležni:

- a) parniki, katerih vožnje država podpira;
- b) parniki, ki so uže v delu, ko je ta zakon v moč stopil.

§. 3. Ta zakon dobi moč z dnem, ko se razglasi in ostane veljaven do 31. decembra 1887.

Predloga o borsnem davku pri le še le jeseni v državnem zboru v obravnavo, ker so tri predloge, to je: vladna, poslanca dr. Raczynskega in poslanca Obreze zelo različne ter se vlada ne ujena z nobeno zadnjih dveh, zato izlela sama novo ter jo jeseni predloži v obravnavo.

Trgovinski minister je povabil upravni svet Rudolfove železnice v pogovor zastran vdržavljenja te železnice. Dogovori se začno uže te dni, ker vlada hoče, da se uprava te železnice uže 1. julija z Elizabetino in Predareško združi.

Naša vlada se dogovarja z ogersko zastran tega, kako bi se naklonila stalna pomoč vdovam in sirotam onih vojakov, ki so pri zadnji vstaji v Dalmaciji in Hrcegovini zgubili svoje reditelje. O tem je sicer uže izdelan obširen zakonski načrt, ali ni še upanja, da k malu postane zakon, pomoči pa je nujno potreba.

Dr. Fischhoff pride te dni na Dunaj, kder razvije politični svoj program. Shoda se vdeleži več nemških poslancev, ki so v resnici svobodomiselnji; pri tej priliki mislijo ustanoviti novo stranko, ki bo delala zoper nazovi liberalce in trudila se za to, da se napravi mir mej vsemi narodnostmi, katerim se imajo pripoznati vse pravice.

Na Dunaji se vedno bolj hujska zoper jude, poslanec Schönerer je vložil prošnjo zoper naseljevanje ruskih judov v Avstrijo, in po krémah, kavanah in sploh mej ljudstvom se bolj i bolj buji mržnja zoper židovski rod.

Štajarska sukcijsna opozicija je osnovala v Graecu »Bauernverein«, glavnega zbora, ki je bil 14. t. m., udeležilo se je le 60 udov. To je najboljša priča, da štajarski kričači mej ljudstvom nemajo privržencev.

Znana je grozna nesreča, ki se je dogodila 8. decembra lanskega leta na Dunaji v gledališči na ringu, v katerem je več sto ljudi zgorelo. Zoper sokrivce te nesreče se je zadnje dni vršila dolga kazenska obravnava in obsojeni so bili zaradi prestopka zoper varnost življenja gledališčni vodja Jauner v navadni zapor na štiri mesece, Geringer, hišni nadzornik, v ostrji zapor tudi na štiri mesece z enim postom v mesecu, in Nitsche, mašinist, v ostrji zapor na osem mesecev z enim postom na mesec.

Češki veleposelniki so 15. t. m. izvolili za poslanca v državni zbor konservativca Nadhrnyja z 166 glasovi. Ustavoverci se volitve niso vdeležili.

Filosofčna fakulteta češkega vseučilišča se je 11. t. m. ustanovila. Dekanom je bil izvoljen profesor Studnička.

Ker so se v vshodnem delu Krievskij zoper prikazali vsači. Šli so naši vojaki 22. pešpolka v to stran. Pod Vučjim Zobom se je unel trd boj, ki je trajal od 9. ure zjutraj do 3/4, popoldne. Uporniki so bili odgnani. Izmej naših vojakov je padel Ivan Babič, teško je bil ranjen Ivan Rentič, labko so bili ranjeni Kocijančič, Trivanovič in Črbarič.

Vnanje države.

Mnogoslavljem ruski general Kaufmann je 16. t. m. v Petrogradu umrl.

V angleškem parlamentu je bil sklenen zakon, da se zatró hudodelstva na Irskem, po katerem se uvajajo sodnije brez porotnikov,

policeja pooblašča, hiše preiskavati, zapirati sumljive ljudi in miru nevarne tujce izganjati; namestaemu kralju pa se daje oblast, skrivna društva zapirati, nedovoljene shode prepovedovati in časnike zatirati. Ta zakon ima veljati tri leta. — *Parnell* in *Dillon* nista odobravalta tega ostrega zakona, ker bo še slabše sad rodil od sedanjega posilnega zakona. *Parnell* in *Dillon* imata prav, v takih razmerah, kakršne so na Irskem, ostrost le v žrjavico piha in požar ne izostane; dokler posestvene razmere ne bodo Ircom ugodno rešene, naj Angleži ne pričakujejo miru.

Turška vlada je velevladim poslala ponudbo, da hoče poslati v Egipt zadosti vojakov, da red vzdržijo. Kako vlade to ponudbo sprejmejo, to je še dvomljivo.

V *Egiptu* je vstal razpor mej namestnim kraljem in ministrom Arabi pašo; poslednji je hotel kralja odstaviti in ni dosti manjkalo, da ni počila vstaja; velevladiti so posredovale ter poslale vojne oklopnice pred Aleksandrijo; to sredstvo utegne za zdaj še pomoči, a za dolgo gotovo ne.

V *Tuneciji* se je ljudstvo pomirilo, vplivala je na to posebno dobra letina, ki je ljudstvo vabila, naj bogate pridelke pod streho spravi.

Poročili smo že lansko leto o projektu, naj se *velika afrihanska puščava Sahara v morje spremeni*. S to zadevo se zdaj francosko ministertvo zunanjih zadev ozbiljno peča. Sestavil se je velik odbor pod predsedstvom ministra Freycinet in razdelil v več odsekov. Prvi odsek se peča s praktičnimi pogoji glede izvršitve načrta gospodov Roudaire in Leseps, drugi z nastopki v fisisnem, meteorologičnem in zdravstvenem oziru, tretji s političnimi, trgovinskimi in mornarstvenimi nastopki. Ako se ti odseki izreko za projekt, sestavi se četrti odsek, ki se bo pečal s tem, kako bi se pokrili troški za to podjetje.

DOMAČE STVARI.

Potrjena postava. Cesar je potrdil od deželnega zbora v Trstu skleneno postavo, da se davek za *luzna-konje* poviša od 12 na 24 gold. Ta davek zadene samo bogatine. — Postave, naj se deseti del takse, katero država pobira pri prenosu lastnine od ene osebe na drugo, uvede za občinsko priklado, cesar ni potrdil.

Mil. škof Janez Glavina se preseli iz Poreča v Trst še le meseca *Julija*. Takrat bo tudi v mestnih župnijah kanonična vizitacija in sv. hirma.

Začetek volitev v trž. mestni zastop je e. k. namestništvo zopet odložilo na 6. dan junija. To se je moralo zaradi tega zgoditi, ker se zdaj niso reklamacije končane, katerih je bilo okoli 500, in imenik volilcev še ni razpoložen.

V *seji tržaškega mestnega sveta* zadnje soboto se je štirim brzojavnim uradnikom z 20 glasovi proti 19 odbila pritožba zaradi volilne pravice. Nič ni koristilo, da je poslanec, deželne sodnije načelnik, dr. Defacis z davkarskimi polami v rokah dokazoval, da imajo ti uradniki po jasnej določbi mestnega ustava volilno pravico, ker davke plačujejo; ultralohonska večina bi drugače bila glasovala, da je šlo za pristaše nje stranke. A s tem sklepom ta stvar še ni končana, ima še kdo drug besedo.

Tržaška razstava. Poslanska zbornica je v seji 12. t. m. sprejela zakonski načrt, s katerim se dovoljuje 100.000 gld. državnega posojila za tržaško razstavo. — V proračunu, kateri je razstavna komisija vladni predložila, da se jej posojilo dovoli, zapisani so dohodki z 248.000 gld., ki so tako le razdeljeni: občina povrne troške za nasip v morji, ki znašajo 57.000 gld.; loterija prinese 80.000 gld.; najemnina prostorov in vhodnina 111.000 gld. država je dovolila 40.000 gld., trgovinska zbornica tudi 40.000 gld. in mesto 15.000 gld. Troški so bili proračunjeni na 400.000 gld., do zdaj se je proračun presejal za 57.000 gld. ako tedaj ne bo večjih stroškov in se zgoraj omenjeni proračun obstinirne bo teško posojila povrniti. — Posebno važno stvar naznanjamo danes našim *kmetovalcem*. Izvrševalni odbor je določil red za *kmetijski oddelk*. Razstavniki se imajo pri razstavnem odboru vsaj do 15. junija pisмено oglašiti, in v dotičnem pismu natančno naznaniti svoje ime in kraj, kder stanujejo, potem število in kakovost pridelkov, katere namerjavajo razstaviti, da se bode o pravem času mogel napraviti glavni katalog, kateri se izda ob otvorenju razstave (1. avgusta.) Za premije se bodo delile po razsodbi večšakov častne diplome, medalje, čistne omene (pohvale) in nagrade v denarjih. *Živinska razstava* bo razdeljena v dve dobi, in se bo vršila v septembru. Dnevi se pozneje določijo. V prvi dobi se razstavijo konji in psi, v drugi goveja zivad, ovce, svinje in druge živali.

Zadnja dva dni vsake dobe bo *živinski semenj*, pri kateri se bode razstavljena žival prodajala. — Za razstavo se bode sprejemala le taka živina, ki se odlikuje po posebnih lastnostih za zboljšanje plemena. — Lastniki take živine naj se pri odboru oglašé do 1. junija. Živino v Trst spraviti pa je treba en dan predno se razstavi. Za premije se bodo dajale častne diplome, medalje častne omene, in nagrade v denarjih, za konje po 200, 100, 50. gold., za drugo živino po 50, 30, 15, in 10 gold. Rojaki, — v kmetijskem odtelku se moramo mi odlikovati! Ganite se! — Na tržaško razstavo pošlje tudi dunajska občina več načrtov, mej družimi načrt mestne hiše, vodotoka itd.

Glavina in Nabergoj. Zadnji smo zavrnoili tržaškega organa fakedozne opozicije nesramno laž, s katero je hotel oblatiti državnega poslancu g. Nabergoja. Zveleli smo pozneje, da je ta organ to laž posinovilo od časnika »Wiener Allg. Zeitung«. O tej zadevi piše »Politik« to le: »Organ politiške mešetarije za službe je vrgel mej svet laž, da je poslanec Nabergoj iz jeze, ker je bil poreški škof imenovan tržaškim škofom, glasoval z levico za carine prosto uvožno žito v južno-zahodno državo, s tem izsilil zakonski načrt za osvobodjenje od pridobinskega davka novo izdelanih parnikov, pa vendar še ni zadovoljen ter je vladi popolnoma hrbet obrnul. Gotovo je, da poslanec Nabergoj pri tretjem branji carinske tarife ne bo (in res tudi ni. Ured. »Ed.«) zoper vladno predlogo glasoval in zato tudi ni vladni hrbta obrnul, pa tudi zadevajočega zakonskega načrta ni izsilil, toliko manj, ker ga je trgovinski ministar napovedal uže v carinskem odseku, davno pred glasovanjem o žitnej carini v državnem zboru. Iz tega se vidi, za kako lehkoverne in bedaste ima svoje maloštevilne bralce oni organ, ker jih pita s tako neumnimi lažmi.« Tako »Politik«, in »Triester Ztg.« ni sram, posnemati take hudobne neumnosti, a kdo bi iskal česti in poštenja pri fakedoznej opoziciji!

Tržaški „Sokol“ je večeraj pri prvem zborovanju izvolil v začasni odbor: Ivan Dolinarja Fr. Sakserja, M. Keržeta, Skabarja in Jerška; nadalje so se prečitala dotična pravila, katera se imajo v kratkem vis. vladi predložiti, potem pak se sklicé občni zbor in izvolil stalni odbor. Mi to mlado društvo vsem rodoljubom najtopleje priporočamo, posebno pak slovenskej mladini.

„Deutscher Schulverein“, ki ima v Trstu 27 udov na papirji, imel je 16. t. m. glavni zbor, h kateremu je načelnik, g. dr. Rabl, povabil ude. Došlo jih je 8, pravimo osem, mej katerimi je bilo polovico odbornikov. Na dnevnem redu je bil predlog, naj se ude vdelež: glavnega zbora na Dunaji, a nobeden se za to vdeležitev ni oglašil, zato pojde dr. Rabl sam na Dunaj, delat nemški most do Adrije. Spominamo se, da je dajala kneževina Lichtenstein 1/2, vojaka na leto v zvezno nemško vojsko; g. dr. Rabl pa z svojo armado še do te številke ni mogel dospeti. To je dokaz, kako zelo priljubljen je »deutscher Schulverein« v Trstu in pet počenih grošev dobi, kdor reši to le uganko: kako je mogoče, da je g. dr. Rabl, fakedozne opozicije žrtva, temu »Schulverein« načelnik, h kratki pa tudi ud patrijotičnega volilnega odbora?

Imenovanja. Pravosodnji minister je imenoval okrajnega sodniškega pristava Alojzija *Rismondo* v Lošinu in št. *Viduliča* v Gradški pristavom pri okrožnej sodnji v Rovinji; okrajnega sodniškega pristava Jos. barona *Menghina* v Pulji in Karola *Gregorutti* v Bujah pristavom pri deželnej sodnji v Trstu in okrajnim pristavom avskultante Jul. pl. *Bassegio*-a za Pulj, Gust. *Priore* za Buje, Jos. T. *Gentilija* za Koper in Mart. *Prinza* za Tolmin.

Avstrijsko-ogrski Lloyd je imel 10. t. m. letni glavni zbor. Iz dotičnega poročila za leto 1881 posnemamo to le: Parniki so za 94.684 morskih milj voženj več storili, nego v letu 1880 in za 415.379 metr. centov blaga več prepeljali. Temu nasproti pa se je zmanjšalo število potnikov za 29.634, znesek prepeljanih poverzkov za 2764 in število premeščene živine za 16.151. Donodki od blaga so za 6% mimo prejšnjega leta poskočili. Skupni dohodki so znašali 10.956.889 gld. Bilanca kaže 2.175.547 gld. prebitka, ali čistega dobička le 905.141 gld. po odbitku porabnine, zavarovalnine itd. Dividende se je določilo 35 gld. na akcijo in ostanek 54.641 gld. se je vpisal na novi račun, pasiva so se zmanjšala za 224.000 gld. — Klor je opazoval napredek avstrijsko-ogerskega Lloyda zadnja leta, ne more mu dajati posebne hvale, ker je v resnici zelo mršav. Če tudi uživa monopol, ima najboljšo lego, ter mu je olpnet sueški prekop in neposrednja pot v Indijo, indiške otoke, na Kitajsko, Japonsko, vendar je napredek polževnate, ker upravi manjka podjetnega duha.

Odlikovanje. Gosp. Josip Devetak, tolminski župan, deželni poslanec in odbornik »Edinosti« na Goriškem, dobil je zlati križec za zasluge s krono. — Naše društvo mu je poslalo telegrafično čestitko.

Mesec maj nam letos hudo zabavlja. Ta teden smo imeli prav mrzle dni in burjo. V planinskih krajih pa je zapadel sneg. Vidi se, da se zima zato, ker je bila poprej pretopla, hoče zdaj maščevati. V severnih deželah cesarstva je slana uže dosti škodovala. V *Sarajevu* je v ponedeljek in vtorek šel sneg brez prenehanja in bilo je dve stopinji mraza, ki je veliko škodoval; tudi na Dunaji je v sredo sneg naletaval.

Slika viteza dr. Bleiweisa je razstavljena pri gospodu Smolarsu piazza dogana. Pokojni Bleiweis je dobro zadet, slika lepa in cena, velja s pozlačenim okvirom in zabojem gl. 9, 60 kr., v Ljubljani pri g. Kajzlu pa 8 gl. 63 kr. brez pošiljatve. Narodnjaki, vsak, ki je količkaj premožen, naj si omisli to sliko, ki mu bode sobo dičila. Slika je od znanega slikarja Franketa in mu vso čast dela.

† **V. gosp. Jarnej Brence**, kurat v *Dutovljah*, umrl je 14. t. m. po daljšem bolehanju za vodenico. Rajniki je bil obče spoštovan in priljubljen duhovnik, ter vedno značajan rodoljub. Porojen 11. avgusta 1821. v Dovjem na Gorenjskem, hodil je v latinske šole v Gellouen in Ljubljani, bogoslovja se je učil v Gorici. Leta 1844 v duhovnika posvečen, služil je za kaplana v Gročani, Dolini in Boljuncu, leta 1857 pa se je preselil v Dutovlje, kder je pastiroval 25 let. Opravljal je h kratki učiteljsko službo, in to s tako marljivostjo, da mu je cesar podelil zlati križec s krono za zasluge. B. je bil svojim faranom prav oče, nevtruljiv in izgleđen duhovni pastir, darežljiv in gostoljuben, ter z vsacim prijazen. Posebno je skrbel za razširjenje slov. knjig mej narodom. Akoprav bolehen, opravljal je svojo službo še do predzadnjega tedna. — K pogrebu 15. t. m. se je zbrala silna množina ljudstva, in 28. duhovnih bratov, mej njimi č. gg. kapiteljski vikar *Dr. Šust* in korar Sterk iz Trsta. Z ganljivo besedo je g. župnik M. Sila jemal od rajnega slovo, in pretresel vsa srca tako, da je ljudstvo na glas zaplakalo, i ni eno oko ni ostalo brez solz. Naj preblagi mož v Bogu počiva!

Velika nesreča. 12. t. m. je kupil 80. letni posestnik Ivan Dekleva iz Vrema v *Sežani* mladega konja. V poskušnjo ga vpreže, in on, njegov sin in prodajalec F. se malo popeljejo na cesti proti Lipici. Kar se konj splašil, voz prevrže, in vsi trije so se zelo pobili, stari Dekleva tako hudo, da je k malu potem umrl.

Hrvatske občine Dobrinje, Omišalj in Dubašnica so poslale državnemu zboru prošnjo, naj se uvede hrvatski jezik v javne urade in šole.

Mestna zastopa v Pulji, starega še delujočega, in novega še le izvoljenega, je e. k. namestništvo na nagloma razpustilo. Uzrok tako važnega sklepa je — javna skrivnost.

Ladija „Pola“ je na poti proti severnemu tečaju 12. t. m. srečno priplula pred norveško mesto Bergen, na njej je vse zdravo in dobre volje.

Goriški deželni zbor se odpre v začetku meseca julija.

Slovensčina pri sodnijah. »Slovenskemu Narodu« se poroča z Dunaja, da odsilmal v slovenskih krajih ne dobi službe noben sodnijski uradnik, kateri ni slovensčine popolnoma zmožen. — To je popolnoma pravično.

Za „Narodni dom“ Notranjski rojaci! Treba je, da se ganemo in da storimo prej ko mogoče svojo dolžnost pri »Narodnem domu«. Za tega delj blagovolite se zbrati na binškošno nedeljo 28. maja točno ob šestih popoldne v čitalnici v Postojni. Organizirati se hočemo ondi telaj, osnovati hočemo értež ter voliti potrebne odbore za jedno veliko skupno, oziroma več krajevnih narodnih slavnostij v našej Notranjskej, katerim vsem bodi lepi, imenitni namen: »Narodni dom«, probuja narodne zavesti in narodno blagostanje sploh! Zatorej kdor énti v sebi rodoljubno dolžnost, katerega vodi moška volja koristiti slovenskemu narodu, pridri k temu posvetovajui!

V *Hrenovicah* poleg Postojine 15. maja 1882. Za osnovevalce: *Dr. Jurij Stérbenec*.

Gosp. dr. Ivan Pitamec se je odločil, da se ne nasei v Radovljici kakor odvetnik, ampak v *Postojni*. Tako dobi Postojna marljivega narodnega odvetnika, ki bo Notranjem dober svetovalec in zagovornik; zato ga živo priporočamo.

*) Prihodnji dan, ponedeljek, se večini ni zdel primeren za takšne pogovore. Obilo in složno v nedeljo!

† **Matej Tonejcek-Samostal**, slovenski pisatelj, umrl je 15. t. m. v Bleiu. Mir njegovemu prahu!

Vabilo k veselici narode čitalnice v Cirkuici v nedeljo dné 21. maja. Program: 1. »O nevatie, deklamacija. 2. »Slava Slovence«, zbor. 3. Šaljivi prizor s petjem. 4. »Slovenka«, ženski dvospev. 5. »Lahka noč«, četverospev. 6. »Lipici, samospev. 7. »Pozdrav«, zbor. 8. »Pridiga izza gardin«, igra. Začetek ob 8. uri zvečer. Za vstop plača ud 20 kr., z družino 50 kr.; neud 40 kr., z družino 1 gld. Opomnja: Po igri bode »stomola« in potem »Ples«. Vso p. n. gospodo uljudno vabi odbor.

Nemški „Parteitag“ v Celji, kakor smo uže zdejé sodili, splaval je res po vodi, potopil ga je strah pred slovenskim taborjem.

„Narodni dom“ v Ptuj slovesno odpró binškošno ponedeljek. Sodeloval ho tudi graški »Triglav« i mnogo ljudstva se vdeležo svečanosti.

Novi odbor akad. društva „Slovenija“ na Dunaju se je v zadnjem občnem zboru 6. t. m. ustanovil iz teh le gospodov: cand. jur. Edvard Volčič, predsednik, stud. phil. Ivan Avsenik, podpredsednik, stud. jur. Alojzij Goljevšček, tajnik, stud. phil. Fran Lastavec, taj. namestnik, stud. med. Julij Dereani, blagajnik, stud. agr. Jurij Kraigher, arhivar, stud. jur. Anton Mahkovec, arb. namestnik.

Razglas.

Račun o dohodkih in stroških Matice Slovenske za 1881. in proračun za 1882. leto, oba potrjena po odboru, sta v smislu §. 9. lit. a, društvenih pravil odslej častitim družabnikom na ogled pripravljena v društveni pisarni, katera se je ravnokar iz hiše št. 8. na Bregu preselila v prvo nadstropje društvene hiše na Kongresnem trgu št. 7.

Letošnji véliki zbor Matice Slovenske se snide meseca junija. Da bode moči pravilno sestaviti dnevni red, naj tisti častiti družabniki, ki hoté društvu podati kak nasvet za obravnavo v vélikem zboru, te svoje predloge vsaj do 24. dné t. m. blagovolijo oglašiti odboru. Nasveti, ki merijo na preuredbo društvenih pravil, morajo po §. 9. lit. f. teh pravil od besede do besede razglašeni biti v povabilu na véliki zbor.

Odbor Matice Slovenske v Ljubljani, 9. dan maja 1882.

Ivan Vilhar, odbornik, *Peter Grasselli*, prvosednika namestnik.

Razglas.

Podpisano županstvo naznanja, da je pri *Sv. Križu* (ipavskem) stari navadni seju za živino in blago *ponedeljek po sv. rešajem Telesu* ponovljen in bode od zdej naprej pravisti dan vsako leto. Štamtina za živino je na (3) tri leta prosta.

Županstvo Sv. Križ 18. maja 1882.

Fr. Stanič župan.

Razne vesti.

Žalostne številke. Po uradnem poročilu je v Avstriji 20.04 slepcev, 28.958 mutcev, 13.146 blaznih in 32.413 slaboumih. Najmanj mutcev ima Trst, največ blaznih je iz mest, največ slaboumih biva v nemških planinskih deželah.

Pes k smrti obojov. To se ni zgodilo tam, kder ima smrt mlade, ampak v necej občini na Ogerskem. Nek pes je v vasi mnogo perutnine poklavlil in vaščani so ga zaradi tega tožili notarju. Ta Salomon je psa obsodil k smrti na vešala in obsodba se je zunaj pokopališča točno izvršila.

Koliko se izda za trdnjave. V zadnjih desetih letih je potrosila Italija za trdnjave 210 milijonov lir, Francoska je porabila od leta 1872 do 1879 400 milijonov frankov in pozneje še 30.800.000 frankov; v letu 1882 zazidala zopet 70 milijonov. Avstlija je porabila od leta 1870 en milijon za Krakovo, 1.975.000 gld. za trdnjave pri Pzemislu, 900.000 za Komoran, potem večje svote za trdnjave na Tirolskem, Erdejskem in jadranskem morji; konec leta 1880 se je dovolilo 13 milijonov gold, in sicer 8/10 mil. za trdnjave v Galiciji, 4 milijone za Pulj, ostalo pa za južno Tirolsko. Nemčija je izdala od leta 1873 okoli 400 milijonov mark za enak namen.

Koliko ljudi žganje pomori. Na Angleškem se jih šteje na leto 5.000, mej temi 12.000 ženskih; na Nemškem 40.000, na Ru-kem 10.000 v Belgiji 400, na Francoskem 1500; v Ameriki je žganje ugonobilo v osem letih 300.000 osov.

Skrben oči. Jako bogat posestnik Wisconsin. Sawyer, pozval je k sebi necega dne obe svoji hčeri ter jima rekel: »Znao je vama, da je vajin oče bogat človek, a znate tudi, da veliko bogastvo rado dobi peruti ter odréi. Jaz bi tedaj bil najsrečnejši oče, ako bi znal, da se ni bati za vajino bodočnost in da si znate sami našiti obleko in skumati jed, ako bi jaz obubožal.« Mladi deklici ste slušale svojega očeta ter ste za nekoliko časa pozvale roditelje i nekaj hišnih prijateljov na obed, kateri ste sami pripravile, in bile ste oblečeni v preprosto, a ukusno obleko, katero ste sami zgotovile. Srečni oče in milijonar je bil tako ganjen, da je vsakej hčeri daroval 25.000 dolarjev. To je sicer ameriška, a tako lepa pripovedka, da jo priporočamo našim deklicam, če tudi njih očetje niso milijonarji.

Gospodarske in trgovinske stvari.

Postava od dne 20. marcija 1882.

veljavna za državno neposredno mesto Trst, o varstvu poljskega blaga.

I. O poljskem blagu in o poljskih pregreških.

§ 1. Poljsko blago je pod posebnim varstvom te postave.

Kedar gre za uporabo te postave, pristojeva se poljskemu blagu vse tiste stvari, katere so s poljedelstvom v najširšem pomenu v neposrednej ali posrednej zvezi, dokler so te stvari še na polji.

Prištevajo se toraj poljskemu blagu zemljišča sama, kakor: njive, travniki, pašniki, vrtili, vinogradi, potem sadno drevje in vsakoršni zasadi, stiskalnice, poljske kočice, plotovi in seči (žive graje), ribniki, ribarnice, in druge narobe za ribstvo, priprava za svilarstvo in čebelarstvo, seniki, naprave za dotok in odtok vode, jezovi, vodne naprave in vodovodi, poljski vodnjaki in napajališča, poljske poti in steze i. t. d., tudi vsi se ne spravljani pridelki in setve, dalje seno, slama in pridelki v kopah, na polji puščena kmetijska priprava in orodje, vprežna in pašna živina, gnoj i. t. d.

§ 2. Kot poljski pregreški se imajo kaznovati vse poškodbe poljskega blaga § 1 in vsi prestopki tistih prepovedi, katere, ali so uže v tej postavi, ali jih je na podlagi te postave politična oblastinja posebe razglasila v brambo poljskega blaga, ako te poškodbe ali prestopki teh prepovedi ne spadajo pod občini kazenski zakon, ali pod posebne postave in ukaze, razglase v brambo drugih oddelkov zemljelstva, posebno v brambo vodnih pravice ali za oskrbovanje cestne policije.

§ 3. Posebno se zoper to postavo pregreši, kdor brez pravice:

a) hodi, se polega, jezdarji, vozi po vrtilih sploh, po obdelanih, ali pa za obdelovanje uže pripravljenih njivah, po travnikih in po vsakem zemljišču, ako kažejo graje, table ali druga vidna svariila, da je občinstvu prepovedano po njem hoditi;

b) kdor hodi po poljih, katere so po ukazu občinskega s privolitvijo okrajnega poglavarja ali na povelje občinskega, v krajih, kjer ni okrajnega poglavarja, zapete, tedaj ko zori grozdi ali druga poljsčina ali sadje, in so po prepovednih tablah ali drugih vidnih svariilih zaznamovane kot prepovedane poti;

c) kdor odpravlja grajo, nagajivo odpira dotične lese ter odstranja prepovedne table in svariila, ali jih tako pokazi, da se potem ne dajo več spoznati;

d) kdor nareja na polji steze ali poti;

e) kdor razorava, razkopava ali kako drugače poškoduje skupne poljske poti, ali steze prestavlja ali odpravlja mejnike ter odorava tujo zemljo;

f) kdor odnamlja ali odrezuje debla, veje, mladice, trga cvetje ali sadje, smuka listje z dreves ali koristnega grmovja ali izdira podporne kole;

g) kdor odrezuje, lomi ali trga z obdelanih njiv žitno klasje, stročje ali kakoršne koli rastline, potem kosi, žanje ali moli travo ob poteh ali po grivah kraj polja;

h) kdor pobira ali izkopava kosti, čunje ali gnojila po vrtilih ali njivah, po travnikih ali pašnikih, kopije prst, pesek, prod, kamenje, grabi listje in pobira zrelo ali nezrelo sadje na tuji zemlji;

i) kdor poklada ali meče kamenje, razsip, čepine, nesnago ali plevel na tujo zemljo ali na poti;

k) kdor rabi tuje seniko, poljske kočice, ali na polji puščeno pripravo in orodje, ali kedor to pripravo in orodje skriva, raznaša ali kazi;

l) kdor nagajivo prevrača ali raztresa na polji tujo prst ali gnoj v gomilah, žito v loncih, steljo v kupih, seno, slamo ali pridelke v kopah, in kedor poškoduje priprave na tujem polju, v katerih se klaja ali žito suši;

m) kdor neti ogenj na zemljiščih, na kojih rase trava, ali pa grmovje.

§ 4. Zunaj zaprtih ali ograjenih prostorov ne sme nobeno živine ostati prosto brez varuha.

§ 5. Zunaj zaprtih ali ograjenih prostorov sme se živina pasti le pod varstvom pripravnega pastirja.

Na pašnikih, ki so tako malo obširni, ali kojih lega je taka, da se je po pravici bati, da zaide živina v tuje zemljišče, ali sploh da poškoduje tuje poljsko blago, mora se živina privezati h kakaj trdnostjo stoječji stvari, ali voditi na vrvi (paša na vrvi).

§ 6. Na zemljiščih, katere niso od vseh strani tako ograjena, da ne bi mogla živina ž njih stopiti, prepovedana je vsaka paša po noči, tudi na vrvi.

§ 7. Živina se sme na pašo in s paše goniti samo po dnevi.

Po nainenu te postave začne dan eno uro pred solničnim vzhodom, in neha eno uro po zahodu.

§ 8. Če so poti na pašo take, da se je po pravici bati, da na pašo gna živina tuje poljsko blago pokvari, sme poglavar okraj ali pa župan, kdor ni okrajnega poglavarja, izreči, da se po določenih koseh poti živina ne sme goniti na pašo drugače, razen če je živince k živinčetu privezano, ali pa na vrvi.

§ 9. V brambo poljskega blaga se ne smejo taje črede po cestah in poteh mej neograjenejimi njivami goniti drugače, nego pod varstvom jednega ali pa več gonjačev, ki se jih ima najeti z ozirom na število črede.

§ 10. Živina se sme po tujem zemljišču goniti, varovati ali pasti, če nema deležnik posebnih pravice le tedaj, kedar dotični gospodar v to privoli.

To velja posebno tudi glede paše po tujih ledinah in strniščih ter ob poteh in po grivah kraj polja.

(Dalje prihodnjic.)

Tržno poročilo.

Kupčija še vedno miruje, le po žitu je postalo prašanje bolj živahno.

Kava. — Rio nekoliko v boljšem menenju; plačuje se denes od gl. 36 do gl. 76.—, Portorico gl. 82 do gl. 15.—, Java gl. 65 do gl. 72, Ceylon gl. 82 do gl. 135.— Sladkor mlahova kupčija, cene nespremenjene.

Olje — jabolno nekaj dražje, ker ga malo dohaja, namizno brez spremembe. — Jedilno gl. 42 do gl. 46.—, namizno gl. 52 do gl. 64.

Sadje. — Sultanina gl. 37 do gl. 45.—, evehe gl. 22 do gl. 31.—, opaša gl. 22.—, rozidi gl. 6 do gl. 7 1/2, fige gl. 16 1/2, — mandlji gl. 84 do gl. 90.—, pomeranče, limoni gl. 4 do gl. 7.

Riz — brez spremembe. — Italijanski gl. 16 do gl. 21.—, Rangoon gl. 12 do gl. 13 1/2.

Petrolje — cene nespremenjene gl. 3 1/2.

Domači pridelki. — ližol nekaj več iskan in utegne nekaj poskočiti. Denes velja: koks gl. 13 1/2, bobine gl. 13.—, zeleni dolgi gl. 12 1/2, kanarin gl. 13.—, beli gl. 11.—, rudi gl. 12.—, mešani gl. 10.— Maslo gl. 88 do gl. 102.—, češpije gl. 15 do gl. 16.

Žito. — Pšenica se je podražila, posebno pa je poskočila cena koruze. Pšenica velja gl. 13 1/2, do gl. 13 3/4, koruza gl. 8 1/2 do gl. 8 3/4. — Gene so poskočile zaradi zadnjega mraza. — Ni pa gotovo, če zopet ne padejo.

Les — brez spremembe, malo kupčije. **Seno in slama** se prodajata po zadnjic nazzanjanih cenah.

Dunajska bors

due 17. maja.

Enotni drž. dolg v bankovcih	76	gl.	70	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	77	»	40	»
Zlata renta	94	»	40	»
1860 državni zajem	130	»	75	»
Delnice narodne banke	8:8	»	—	»
Kreditne delnice	344	»	50	»
London 10 lir sterlin	119	»	90	»
Napoleon	9	»	51 1/2	»
C. kr. cekini	5	»	65	»
100 državnih mark	58	»	60	»

Zahvala.

Vsem znancem in prijateljem, kateri so se pri sprevidu našega nepozabljivega očeta gospoda

Antona Huale

v tako obilnem številu udeležili, izrekamo najsrčnejšo zahvalo.

Žalujoči ostali.

V najem se otda

hiša z 4 sobami, kuhinje, klet, hlev, dvorišče z vodo i vrtno vred. V tej hiši je uže mnogo let bila gostilna, ki stoji na najprimernejšem prostoru v Dutovljah pri cesti tržaški i komenski in tukaj je e. kr. žandarmerijska postaja i e. k. pošta. Kedor toraj želi to hišo v najem vzeti, naj se oglasi pismeno ali pa ustmeno za natančne pogoje pri

Valentinu Taučarju

3-2 v Dutovjah pri Sežani na Krasu.

V zalogi J. Giontini,

knjigotržca v Ljubljani

so izle in se dobivajo te le knjige:

A-B-C v podobah	—	gl.	15	kr.
Cesar Maks in Meksika	—	»	20	»
Čas je zlato, povest za mladost	—	»	36	»
Črni bratje, povest	—	»	20	»
Deset krajerjev, povest	—	»	12	»
Dve igri za slov. gledišče	—	»	20	»
Dve čudapolni pravljici	—	»	20	»
Eno leto med Idijanci, povest	—	»	20	»
Erazem predjamski, povest	—	»	10	»
Genovefa sveta, povest	—	»	16	»
Gizelda, povest	—	»	10	»
Grof Radecki	—	»	16	»
Hitri računar	—	»	40	»
Jenko Simon, pesmi	—	»	60	»
— vezane	1	»	50	»
Juni sveti	—	»	10	»
Kerski rakl. za kratek čas	—	»	8	»
Ključec lažnjivi	—	»	14	»
Kustoca in Vis	—	»	20	»
Kračman i Valjavec, pesmi	—	»	35	»
Najdenček, povest	—	»	20	»
Nazorni nauk za slov. mladost	3	»	50	»
Ostrelčni kristjani Papežu Piju IX.	—	»	8	»
Pavlina	—	»	14	»
Pod turškim jarmom, povest	—	»	20	»
Poduk, kako se dela žganje	1	»	—	»
Postojnska jama	—	»	40	»
Pripredek, sto malih za mladost	—	»	40	»
Repeštev, pravljica	—	»	20	»
Razmere med staro in novo mero in vage	—	»	10	»
Sanjske bukve s podobami	—	»	15	»
Terbiča jugoslovenske mladosti v 7 zvezkih	—	»	50	»
Venček za vezilna darila	—	»	18	»
Vjetnik na galeji, podučna povest	—	»	10	»
Vojška na Turškem	—	»	50	»
Vrtomira perstan, ljudska povest	—	»	20	»
Zbirka ljubinskih in zenitovanskih pisem	—	»	30	»

§ 8. Za vsako (porto) pod odprtim zavitkom se mora po naročilu še pridjati 5-10 kr. 3-2

(3-2) Knjigotržca J. Giontini v Ljubljani

Knjigotržca J. Giontini v Ljubljani

Knjigotržca J. Giontini v Ljubljani

Knjigotržca J. Giontini v Ljubljani

Knjigotržca J. Giontini v Ljubljani

Knjigotržca J. Giontini v Ljubljani

Knjigotržca J. Giontini v Ljubljani

Knjigotržca J. Giontini v Ljubljani

Knjigotržca J. Giontini v Ljubljani

Knjigotržca J. Giontini v Ljubljani

Knjigotržca J. Giontini v Ljubljani

Knjigotržca J. Giontini v Ljubljani

Knjigotržca J. Giontini v Ljubljani

Jožef Waidi

krojač za gospode. Zaloga novošegne robe. Najnižje cene. Dobra natančna postrežba. Corso N. 30, Trst. (26-26)

Pozlatarska dela

in poprave se sprejemajo v Corsia Station Nr. 10 in via Chiaza Nr. 24 pri

Petru Jazbetz.

Vsa priprava za pregrinjala na oknah in ogledala po cenah proti vsakej konkurenci. (30-25)

Občne znana zaloga čevljarskega blaga in usnja

EDUARD-A RENZEL

via S. Antonio nuovo tik gosp. Marini & C. obstoječa že nad 30 let naznanja sl. občinstvu, da ima vedno, veliko število izdelkov vsake vrste za gospode in gospe. Dobroto in izvrstno blago garantirajo neštivilni kupci, ktere si je pridobil zadnja leta. Naročila na mero, in tudi popravo se izvršujejo v kratkem času. (26-23)

Zlatar

JANEZ RISEGARI

Via S. Sebastiano N. 4, i. nadstrop. zraven štacune z manufakturim blagom Fratelli Tavolatto, (26-23) prevzame vsako delo v zlatu, srebru in juvelah, kakor tudi popravo take robe po niski ceni. Naročila se oskrbe tudi v druge kraje natančno.

ARTUR FAZZINI,

Trst, Piazza Caserma N. 4. trgovina z dišavami, oljnimi barvami, šopki.

Zaloga razne vrste lak-a, kemičnih izdelkov, barenih tearin, esenc velika izbirk, mineralnih vod itd.

Pri vsem najnižje cene! (26-21)

Riccardo Dinelli

via Canale N. 7. Zaloga vsake vrste podob iz mavca in drugih izdelkov iz mramorja in alabastra. Tovarna kleja iz mavca za prilepljenje, prodaja na drobno in veliko. (30-22)

Staerk & C.

Zaloga obleke za gospode „Alla Città di Roma“ Skladišče angleške in francoske robe, Trst, via al Teatro II. 4. (26-25)

Dr. Katsch-eva zdravilna kava.

Po receptu Dr. Ferdinanda Katscha v Stuttgartu edino pristno popravljena po Henrik Franck-ovih sinovih v Ludwigsburg.

Popolno nadomestilo za kavo v zrnih! Se priporoča, pomešano z mlekom za okusen, krepiven

ljudski živez;

kava, katere ne vzdraži čutnic, pa je zelo zdrava, hranilna in lahko prebavljiva; najbolje se priporoča osobam, katere imajo slab želodec, tudi zaradi finega kavinega duha in zelo nizke cene, ter, ker je uže brez dodatka kavinih zrn pripravna za kuhanje.

Se dobiva v vseh specerijskih prodajalnicah v mestih in na kmetih, in tudi v mnogih lekarnah. (10-1)

Bolezni prs. Želodec, sapnika, početo jetiko, plučno in mehurjevo prehlajenje, naduha, kašelj, nerazni in pasji itd. ozdravljajo

hlepčki iz smole

katere napravlja P. PRENDINI lekarničar v Trstu.

Velika denašnja raba izdelkov iz smole me je nagnala, da sem napravil prvi izleček iz norveške smole, ki je boljši od onega, ki dohaja iz tujih dežel. Ti hlepčki imajo enako moč glede vode in smole, jemlje se dosti lažje, lažje se prebavljajo in so dosti ceneje od onih.

Za obrambo ponarejanja je na vsakem hlepčku vtisneno na eni strani ime narejalca PRENDINI i na drugi strani beseda Catrame.

Prodajajo se v TRSTU v lekarnici PRENDINI v skatljah po 40 kr. in se dobivajo v vseh dobrih lekarnicah vsacega kraja. 20-12

LA FILIALE della BANCA UNION

TRIESTE s'occupa di tutte le operazioni di Banca e di Cambiovalute. a) Accetta versamenti in conto corrente: Abbonando l'interesse annuo per Banconote per Napoleoni 3 1/2% con preavviso di 15 giorn. 3 1/2% con preavviso di 30 giorn. 3 1/2% con preavviso di 45 giorn. 3 1/2% con preavviso di 60 giorn. 3 1/2% con preavviso di 75 giorn. 3 1/2% con preavviso di 90 giorn. 3 1/2% con preavviso di 105 giorn. 3 1/2% con preavviso di 120 giorn. 3 1/2% con preavviso di 135 giorn. 3 1/2% con preavviso di 150 giorn. 3 1/2% con preavviso di 165 giorn. 3 1/2% con preavviso di 180 giorn. 3 1/2% con preavviso di 195 giorn. 3 1/2% con preavviso di 210 giorn. 3 1/2% con preavviso di 225 giorn. 3 1/2% con preavviso di 240 giorn. 3 1/2% con preavviso di 255 giorn. 3 1/2% con preavviso di 270 giorn. 3 1/2% con preavviso di 285 giorn. 3 1/2% con preavviso di 300 giorn. 3 1/2% con preavviso di 315 giorn. 3 1/2% con preavviso di 330 giorn. 3 1/2% con preavviso di 345 giorn. 3 1/2% con preavviso di 360 giorn. 3 1/2% con preavviso di 375 giorn. 3 1/2% con preavviso di 390 giorn. 3 1/2% con preavviso di 405 giorn. 3 1/2% con preavviso di 420 giorn. 3 1/2% con preavviso di 435 giorn. 3 1/2% con preavviso di 450 giorn. 3 1/2% con preavviso di 465 giorn. 3 1/2% con preavviso di 480 giorn. 3 1/2% con preavviso di 495 giorn. 3 1/2% con preavviso di 510 giorn. 3 1/2% con preavviso di 525 giorn. 3 1/2% con preavviso di 540 giorn. 3 1/2% con preavviso di 555 giorn. 3 1/2% con preavviso di 570 giorn. 3 1/2% con preavviso di 585 giorn. 3 1/2% con preavviso di 600 giorn. 3 1/2% con preavviso di 615 giorn. 3 1/2% con preavviso di 630 giorn. 3 1/2% con preavviso di 645 giorn. 3 1/2% con preavviso di 660 giorn. 3 1/2% con preavviso di 675 giorn. 3 1/2% con preavviso di 690 giorn. 3 1/2% con preavviso di 705 giorn. 3 1/2% con preavviso di 720 giorn. 3 1/2% con preavviso di 735 giorn. 3 1/2% con preavviso di 750 giorn. 3 1/2% con preavviso di 765 giorn. 3 1/2% con preavviso di 780 giorn. 3 1/2% con preavviso di 795 giorn. 3 1/2% con preavviso di 810 giorn. 3 1/2% con preavviso di 825 giorn. 3 1/2% con preavviso di 840 giorn. 3 1/2% con preavviso di 855 giorn. 3 1/2% con preavviso di 870 giorn. 3 1/2% con preavviso di 885 giorn. 3 1/2% con preavviso di 900 giorn. 3 1/2% con preavviso di 915 giorn. 3 1/2% con preavviso di 930 giorn. 3 1/2% con preavviso di 945 giorn. 3 1/2% con preavviso di 960 giorn. 3 1/2% con preavviso di 975 giorn. 3 1/2% con preavviso di 990 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1005 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1020 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1035 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1050 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1065 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1080 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1095 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1110 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1125 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1140 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1155 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1170 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1185 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1200 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1215 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1230 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1245 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1260 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1275 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1290 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1305 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1320 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1335 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1350 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1365 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1380 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1395 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1410 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1425 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1440 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1455 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1470 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1485 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1500 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1515 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1530 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1545 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1560 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1575 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1590 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1605 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1620 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1635 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1650 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1665 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1680 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1695 giorn. 3 1/2% con preavviso di 1710